

اشتهاد

ای

۲۶ کانون اول ۹۱۸

نومرو : ۱۳۶

اجتهاد

آبونه

اداره خانه

سنة لك : ۲۵۰ غروش

آقای آبلق : ۱۳۰ »

تلفون : ایستانبول ۸۶۵

نسخه سی ۵ غرو مشر .

حریت فکریه و انسانلغه خادم

مؤسس : دوقنور محمد الدردودت

ایستانبول : چفال اوغلنده اجتهاد نهوی

« Idjiibate » Constantinople

اوره بشنخی منه تأمیسبه

بېلم . فقط اوسېنه يې پر قانلي تازه كل
البته ثور نه جك ، بېته جك قلب او آتته .
التين ضيالي صاچلری موركو لكه سر به جك
دوندكه برييلان كي سرسار اوستنه .
نوبدكه پنبه آغزې نادیده بر چيچك
عطريله روجه نقش ایده جك بر قزل مېنه . .

بجي صام

بابانجي

« بودله ر » دن
الك چوق كي سوه رسك ؟ اي معما آلود آدم ، سويله ، پدركي .
ي « والده كي ، همشهره كي ، برادر كي ؟
— بنم نه پدرم ، نه والدهم ، نه همشهرم ، نه برادر وار .
— دوستلر كي ؟
— بوقولاندېنكز كله نك معناسي شمدي به قدر بكاجبول قالدي .
— وطنكي ؟
— وطنك نره سي اولديغي بيلميورم .
— كوزللكي كي ؟
— الهي وادي اولان كوزللكي سولغا ايتردم .
— آكنوغي ؟
— سزك المهلردن نفرت ايشتيكز قدر بنده اوندن نفرت ايتردم .
— اويله ايسه سن نه يي سوه رسك ، اي غريب بابانجي ؟
— بن بولوللري سوه رم . . . تاوازاندن اوراده پكن . . .
بولوللري . . . اوخارق العاده كوزل بولوللري !

« اولوم يو وارلاقلري »

كوچك حكايه

وقعه اولويه قرومول زماننده كچيور .

قرومول دورى انكلره تاريخنك الك پارلاق اودار نندرد .
حريص اولديني قدر مقتدر و ماهر اولان (اولويه قرومول)
حكومتك رئيس مطلق اولمادن اول كنديسنه قارشى كچوك برخالفته

اجتسار ايدنلر حقنده الك آغزو الك ظالمانه جزا لر اجرا سندن
چكمنزدى . ميرالاي « مايهر » حازر بولنديني رتبه يه رغماً
جمهوريت اردوسنك الك كنچ ضابطلر نندن برى ايدى . هنوز
او توز ياشنده ايكن متعدد محارباته اشتراك ، جسارت و غيرتي
ايله هر كسك حيرت و تقديريني جلب ايتمش ايدى .

ميرالاي (مايهر) مسعود اوله جنى بر آنده نه اولش ؟
حال و طور ننده كي فتور نندن ايلري كلبوردى ؟ موسم قيش ايدى
كيجه حلول ايتمش ، خارجه ظلمت ايله برابر روبرو ايجريده
مغموم بر سكوت حكمفرما اوليوردى . ميرالاي وزوجه سي
اوجاغك او كنده او طور ارق يكديكرينك اللري طومش
متمادياً آلام و كداردن بحث ايله بوكادائر سويله جك سوز
براقه مشدى .

برلكده نياز و تضرع ايتمشلردى . حدى يايه جق يرشى
واردى : بىكه مك . شهبسز بىكه ميه جكلردى . قاذين بو
جهته كنديسنى سوق ايتدكجه تتره يوردى .
چوجقلى ، افراط ايله سودكلى ، يدى پاشنده كي
« آبي » دن عبارتدى . آبي ، رمتاد بو آقشام اونلري
قوجاقلا مئه كلشدى . ميرالاي سكوتى اخلاص ايله زوجه سنه :
ياورومزك عشقى ايجون كوز ياشلر يميزي سيلهلم « او هيج بر
شه ايتمه سين ديدى .

كيجه ملك كوملكيله صايريشين بر قيز متسمانه قاپونك
آرالقدن كوز كدى ، بويننى كوره رك مروانه ايجرى قوشدى .
پدرينك ديزلرينه طرماندى . ميرالاي متسمانه قيزيني قو-
قلادى سينه سي اوزرنده صيقدى .

— بابا ، باباجم ! بويله قوجاقلامه نى چوق صيقورسين
جانمى اجديسيورسين ، صاچلريمى بوزييورسك . . .
باباسنك ديزلرندن ايسه جكدى . فقط پدرى قوللري آره سنده
طوته رق :

— خير كتمه ، ديزلرمدن انمه ، بن يارامالقي ايتدى ايسه م بن
عفو ايت كنديمى نصل جزا نديريم ؟ ديدى

«یکله یکنز! . . .»

دیکله دیلر . پنه آباق سسلری . . . بودفده سسلر
اوز اقلاشه رق غائب اولدی . قادین ، سیماسنک صاریانی
کوسترمه مک ایچون باشنی زوجنک اوموزینه قویدی .

— اونلر بوسباح واصل اولدیلر . . .

مینى مینی کوزلرینی حدندن زیاده آچهرق :

— لکن باباجم بو حکایه حقیقت دگی ؟

— اوت کوزلر پاوروم .

— اوج سنی نه قدر سهویورم باباجم . دوام ایت .

فقط آنهم اغلابور . سویله یکنز نیچون ؟

— هیچ ، هیچ برشی پاوروم . اونلرک عائله لرینی

دوشونوبورم .

— اغلامه براق . آنه کورده جکسک بو حکایه نك

صوکی نه قدر اینی اوله جق . صوکره بو صباح اولرینه

کیتیدیلر دگی ؟

— اوله حقلرنده حکم ویریک ایچون « تور » .

کوتوردیلر ، اوراده اسنطاق اوله رق مجرمیتلری تحققی

ایتدی . و اولومه محکوم اولدیلر .

— نه قادار فاسوکیلی آنه حکم . سن حالا غلیورسک !

صوکره نه اولدی ؟

— سویله مهن اول دوشونوبورم .

— دوشونمک ایستری ؟ حکایه بی اینی بیلرسین .

بو اوج میرالایی طانیورمیسک ؟

— طانیورم سوکیلی چوجم .

— بنده اونلری طانیق ایسترم . بن میرالایی

چوق سورم . کندیلرینی قوجاقلامای آرزو ایدرلمی

سویله بابا ؟ میرالای رعشه ناک برسسه جواب ویردی :

— بالخاصه ایچلرندن ری صوک درجه آرزو ایدردی .

اونک یرینه بی قوجاقلا .

— پکی اوتنه کی ایکسینی کوردیکم زمان اونلر دیه حکم که :

« بنم بابامده میرالای در . سزک یایدیفکنزی اوده یاپه بیلیر »

چوجنک سیماسنده نهم وعلاثم مسرت کوروندی . باشنی
باباسنک باغنه طیبایه رق برحکایه ایستدی .

. . .

« دیکله یکنز! . . .»

پدرووالده صولوقلرینی که رک دیکله دیلر . خارجده روزکا .
رک اوغولتسنه رغماطویولان آباق صدالری کیندکجه اغیرلاشه رق

کچدیلر و اوز اقلاشدیلر . میرالای وزوجه سی برتهلکه دن

قورتولاش کی درین برنفس آلدیلر . بعده مستریخانه : « برحکا

یه نقل ایت . آنه اصوقول ، انی بکاور . هایدی شمعی

بابا . »

— وقتیه اوج میرالای واردی . برحاربده ضبط

وربط وانستظامه قارشى بر خطا ارتکاب ایتشلردی .

دشمنی جلب ایتک و بو صورتله کزیده بولنان جهووریت

اردوسنه رجعت امکان وزمانی فزاندرمق مقصیده

دشمنک مستحکم بره وقته ساخته بر هجوم یرینه حقیقی

برحاریه اجرا ایتدیلر . باش قوماندان مظفریتلرینی

تبریک ایدهرک ، فقط اطاعتسز انکاری طولایسیله فوق الحد

حدتلنه رک حقلرنده حکم اولنسی ایچون لوندریه کله لرینی

امر ایتدی .

— باش قوماندان « قرومول » دی دگی بابا ؟

— اوت .

— اونی طانیورم . بردفمه عسکرلرینک باشنده

بیوک برآت اوزرنده اولدینی حالده کچرکن کورمشدم .

هرکس اوندن قورقیوردی . فقط بن ، بن هیچ قورقادم .

او بکا لطفکار بر نظرله باقیوردی .

— سوکیلی مینی منی زوزک ! او میرالاییلر شمعی

حقلرنده تبلیغ اولسان حکم اوزرینه (لوندره) ده

موقوف درلر . چوجقلرله ، عائله لرله صوک دفعه کوروشمه لر

ایچون اونلره مساعده ایتدیلر .

اوزمان محبوب اولمه جقسکز .

« دیکله بکیز ! .. دیکله بکیز ! .. »

روز کارمی : حیر ..

— قانون نامنه قوی آچکز ! ..

— بابا عسکرلر کلش ... براق بی اونلری

ایجری آلیم .

سرعتله قابویه قوشه رق آچدی . باغره رق :

— کبریکز ، کبریکز ! باباجم کلنلر « غره نادیه » لر

ایمش .

عسکرلر ایجری به کیدی . ضابط رسم سلامی ایفا ،

میرالای اعاده سلام ایلدی . زواللی قادین سیاسی صاپ

صاری اولدینی حالده یاننده طوربور ، اضطرابی ممکن

اولدینی قادار کیزله مکک چالیشیوردی . چوقق متعجبان

باقیوردی . پدر زوجه سنی ، سوکره قیزی اوزون اوزون

قوجاقلادی .

استقامت « تور » ایلری مارش !

میرالای عسکرلرک اوکنده اولدینی حالده خانه سنی

ترک ایستدی .

— لوح آنه جکم بابام ، نه قادار ایی ، نه قادار

کوزل . « تور » ، اونلری کورمه کیدیور . او ...

— زواللی یاوروم . کل ... کل بکا کل ...

ایرته سی کونک صباحی بیچاره والده یتاغندن قالمغه

مقتدر اوله مامشیدی . والده سنی او یاندر ماماسی ایچون

طیشاری چیقماسی نینه ایتدکارندن کوچک « آبی »

طیشاریده اویناور وآره صیره اوده کندیتک غیبوتی

اتناسنده تحدت ایدن شیلردن پدرینی خبردار ایتمه

دوشونیوردی .

بر ساعت سوکره دیوان حرب هیئت اجتماع

ایتمشیدی .

حاکمردن بری :

— نه ایله اولمک ایسته دکلری و بونی انتخاب ایتمک

کندیلریدن صورتق ، فقط رد ایندیلر دیدی .

[قروم و هک] چهره سی سحاب ظالمه اور تولدی .

— اونلرک هپسی اولمه بکک ، آره لرنده قرعه

چکیله جکدر . اونلری کتیریکنز ، یوزلری دیواره متوجه

واللری آرقه لرنده اولدینی حالده یان یانه بو اوطه به

قوییکز . حاضر اولدقلری وقت بی خبردار ایدیکز .

بالکنز قالدینی زمان حزن تفکراته مستغرق کبی

کورونیوردی . او اشناده بر مباشر جاغره رق :

— قسونک اوکندن ایلمک اوله رق کچه جک کوچک

قیز جوجقنی یکا کتیریکنز دیدی .

مباشر براز سکره « آبی » بی آلدن طوتدینی حالده

ایجری کیدی . و « آبی » سربست وجسورانه رئیس

حکومه طوغری ایله ریلره رک دیزلرینه طیرماندی :

— سزی ایی طانیسورم موسیو . دیدی ، سز

« قروموه » سکیز ، سزی اکثیا بزم اولک اوکندن

چکرکن کوزوردم . سزدن هر کس قورقیوردی . فقط بن

قورقیوردم .

« قروموه » کدوداقلرنده طانی بر تبسم کورولدی .

— ناصل خاطر یگزه کلیسورمی ؟ باق بن سزی

اونوتمادم .

— آرتق بن ده سزی اونوتمیه جیم . و دایما سزه

دوست اوله جیم ، سوز و بریورم .

— بکی بونی بن ده چوق آرزو ایدرم . لکن

اوله ایسه بابامک یایدینی کبی سزده بی سولک ، اوخشابک

— مع المنونیه یاوروم . مادام که سن بی اونوتمایورسک

اوده سنک یاشنده ایکن سنک قادار کوزل ، سنک قادار

ذکی ایدی . بونک ایچون جناب اللهک لطف و عنایتنه

مظهر اول .

— قیزیکنزی چوققی سوردیکز ! بابامده بی چوق

سور .

— اوت اونی چوق سوهرم . و اویکا اسرايتديكى
زمان بن اوکا اطاعت ایدرم .
— اویله ایسه سزی بنده چوق سسویورم . بنی
قوجاقلارمیکیز ؟

— البته ، بو سنك ایچین برحق ، بر امتیازدر .
ایشته بو بوسه سنك ، بوده اونك ایچون . سنن اونك
بربنه قائمك . نه امر ایدوسهك یاباجم .

چوق سسویجله الارینی چیریدی . او صروده
ایشیدیلن ترامپتهیه قولاق ویرهك باغیردی :

— عسکرلر ، عسکرلر . « لورد زه نرال » بن
اونلری کورمك ایسته یورم .

— کوریرسك یاوروم . اول امرده سکا بروطفهده
تودیع ایده جکم .

بر ضابط ایچری کیردی . رسم سلامی ایفاایله یواشجه
« حاضر درلر » دیدی ، چکادی .

« قرومول » « آبی » یه ایکسی بیاض بری قرمزى
اولسق اوزره اوچ یوارلاق بلومی وردی . قرمزى
بلومی میرالایلدن هاتکیسنك اعدامه محکوم ایدلیکنی
کوستره چکدی .

— بو قرمزى نه قدار کوزل . بو بنم اولسون .
— خیر یاوروم . آجیق برقبوی اوزتن شورده نك
بر گوشه سفی قالدر . آرقه لری سکا دونوك و الارى
آرقه سنده بولنان اوچ آدام کوره جکسین . اونلرک برر
الری آجیقدر . بو کوچك بلومیلردن هر بری اونلرک
آجیق بولنان الارینه قویه جکسین . بونی یایدقدن صکره
جانم کله جکسین .

« آبی » پردی قالدیره رق غائب اولدی .
« قرومول » یالکیز قالنجه کندی کسینه :

— مقدس آرزوسى برینه کتیرلک ایچسون بو
— رسوم قیزجفرک کیمی انتخاب ایده حکم . الله سار .

کچوک قیز تکرار ایچری کیردی . اوطهده حکمران
اولان نیم ظلمت ایچنده غیر متحرک دوران عسکرلرله
موقوفله باقرق متمجبانه ، بر آن اولدینی یرده قالدی .
صوکره سیاسنده علام سرور نمایان اولارق کندی
کندینه :

— فقط بابامده اوراده ؛ آرقه سندن طانیدم . بو
یوارلاقارک اک کوزلی اونك مولاجق دیدی . صوکره
محکومینه طوغری قوشه رق مدور بلومیلری آجیق اولان
الارینه قویدی . صوکره باباسنك قولنك آلتنه صوقیله رق
متبسانه :

— بابا ، بابا انده کنه باق سکا اک کوزلی ویردم .
دیدى .

یدر بو منحوس هدیه یه باقدی و دیزلری اوزرینه
دوشه رک هیچقریقار آره سننده قیزی قوجاقلادی . بو
مشغوم فجیه یه شاهد اولان عسکرلر ، ضابطلر ، محکوملر
کوز یاشلرینه جوشغون بر جریان ویرمکدن کندیلری
آله مدیلر . برقاج دقیقه صکره حکم اعدای جرایه
مسأور قطعنه ک قوماندانی محکومه دوغری ایارلیه رک
ایله اوموزینه دوقوندی . و متأسفانه ، بو بنم ایچون موجب
اضطرابدر میرالای ، فقط وظیفه بنی اجبار ایدیور ،
دیدى .

(آبی) ، تلاشه سوردی :

— نه وار ؟

— اونی کوتورمه لی یم . بوندن دولای صوکدرجه
شایدوم .

— بابای کوتوره جککیز . بن ایسته میورم بنم آنه
خسته ، اونی کوتورمه ک کلدیم .

بو سوزلری سویلهرک باباسنك اوموزلرینه طیرماندی .
و بوینه صاریدى .

— هایدی کیدم بابا ؛

— زواللی یاوروم نمکن دکل .. اونلرله کینملى یم .

یکی فلسفه‌ساخته‌لری

آبی ضابطه دوغری قوشدی، آباغنی یره اوره‌رق
منقلانه :

— سزه آنهم خسته دیدم بی دیکله‌یکیز . براقکز
بابام حسین ، بن اویله ایسته‌یورم .

آبی برشمشک کی اوطه‌دن چیقدی . و (قروموه‌ل)ی
الندن طوته‌رق عودت ایتدی . بو ظهور ناکهانی اوزرینه
هپی آباغه قالقدی . ضابطان و عسکرلر رسم تعظیمی
اجرا ایتدیلر . هپی اغلا‌یورلردی .

— بونلری توقیف ایدیکیز موسیو آنهم خسته
اولدینی ایچون بابامی گوتوره‌جکم . بونلر براق‌یورلر .
قروموه‌ل باغیردی .

— اوسنک بابا‌کی یاوروم !

-- بابام . یونک ایچون اوکا یورلا‌لرک اک کوزلی

اولان قرض‌یسی ویردم . بن بابامی چوق سوهرم .
قروموه‌ل باغیردی :

-- بونه اللهم ، بونه ؟

آبی قروموه‌لک الی دها شدتله صیقهرق متأثرانه
و صبرسنزلقله دیدی که :

— براقکز او بنله کلکسین ؛ دهین بکا سزه هر شی
امر ایده بیله‌جکمی سویلشدیکیز . شیمدی آرزو
ایتمیورسکیز .

« قروموه‌ل » الی چوجوغک ناشی اوزم‌رینه
قویه‌رق :

— سزه ایتدیکم وعدی بکا الهام ایتدیکی ایچون
جناب اللهه تشکر ایدرم . بکا بونی تخطر ایتدیردیکک
ایچون سن ده تشکره مستحقسین بی نظیر چوجوق ..
صوکره‌علاوه :

— ضابطلر بنم نامه اداره‌کلام ایدن بو چوجوغک
امرینه اطاعت ایدیکیز . محکوم مظهر عفو اولمشدر .
مریستدر ، سریت براق‌یکیز

احسان و جیهی

عشقه

سومک ، باشقه‌لرینک سعادتمده کندی سعادتی بولقدرم .
لابینچ

سودیکمز زمانه عظمت‌قلبله سوهرز .

هوغو

عبت اولماسه‌یدی ، قانون عدالت عقیم قالیردی

سه‌قران

عجب‌سویله‌مک آرزوسیدر :

أمیل‌فاکه

قلک اویله منطق‌لری واردرکه عقل آکلاماز .

باسقال

محبت ، هرشیئک‌سیبی ، هرشیئک‌متهاسیدر .

لاقوردهر

عشق ، احقره‌مخصوص برمشغله‌در .

یوناپارت

کله‌جکک نسجه‌مزده :

مؤسسمز دو‌قنور عبدالله جودت بکک (ظفر طلسمی)
عنوانلی مقاله‌سی .

مطبعة اجتهاد

مدیر مرفه‌س پیامی صفا